

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019 și sentinței Judecătorei Edineț /sediul Dondușeni/ din 15 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Rusu Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.03.2018 – 15.03.2019 (prima instanță);
2. 19.04.2019 – 27.11.2019 (instanța de apel);
3. 30.01.2020 – 07.07.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț /sediul Dondușeni/ din 15 martie 2019, Rusu Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 u.c., ceia ce constituie 16 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare și gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

Acțiunile civile depuse de părțile vătămate Spînu Viorica, Grinenco Zinaida, Pînzari Corina împotriva lui Rusu Veaceslav, au fost încetate în temeiul art. 265 lit. c) Cod de procedură civilă, în legătură cu restituirea prejudiciului material și renunțul părților vătămate la acțiune.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Rusu Veaceslav, fiind în înțelegere prealabilă, de comun acord și împreună cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a elaborat un plan criminal în vederea punerii în funcțiune a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury”” pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În aceste condiții, Rusu Veaceslav, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-septembrie 2015, acționând prin participație complexă, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, pentru evidența, păstrarea, transportarea, depozitarea mijloacelor bănești, racolarea persoanelor, organizarea evenimentelor de informare despre activitatea pretins legală a grupării menționate, prin intermediul mai multor telefoane mobile și a mijloacelor de comunicare, coordona activitatea grupului criminal organizat, prin darea de indicații, coordonarea acțiunilor și repartizarea rolurilor membrilor acesteia, precum și participa nemijlocit la realizarea acțiunilor infracționale.

Astfel, Rusu Veaceslav de comun acord cu mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și pus în funcțiune o schemă criminală pe teritoriul Republicii Moldova, prin care ilegal a creat prin mai multe raioane ale țării o entitate de tip „piramidă financiară”, cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury””, neînregistrată în Registrul de Stat al întreprinderilor al Republicii Moldova și care nu dispune de statut de persoană juridică, care era specializată în colectarea de la cetățeni și persoane juridice a depunerilor sub formă de mijloace bănești, în schimbul unor pretinse devedente avantajoase în mărime de 300% anual de la suma depusă.

Potrivit planului infracțional, „Fondul reciproc „Mercury”” era alcătuit structural din „celule”, care erau dirijate de persoane de încredere, numite "KEEPER" sau "хранитель" (traducere: supraveghetor), cu un statut special în ierarhia grupului criminal organizat și care participau nemijlocit la realizarea acțiunilor infracționale, prin racolarea noilor membri și selectarea, recrutarea și convingerea victimelor să transmită diverse sume de bani în contul piramidei financiare, de unde acești bani erau însușiți de membrii grupului criminal organizat.

Funcționalitatea organizației era asigurată prin intermediul paginii web: <http://mercury-ungheni.jimdo.com>, care era administrată din afara Republicii Moldova de membri ai grupării criminale date și prin care fiecare participant la piramida financiară obținea un „cabinet” virtual, în care erau reflectate mijloacele bănești „investite” și situația la zi a fiecărui utilizator.

Astfel, Rusu Veaceslav, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile martie-septembrie 2015, în mai multe etape a însușit prin intermediul lui Onilă Victor, de la Spînu Viorica mijloace bănești în sumă totală de 30 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a piramidei financiare cu denumirea „Fondul reciproc „Mercury”” mijloace bănești în sumă de 5 000 lei, cauzând părții vătămate Spînu Viorica daune în proporții considerabile în sumă totală de 25 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-aprilie 2015, în mai multe etape, a însușit prin intermediul lui Onilă Victor, de la Grinenco Zinaida mijloace bănești în sumă totală de 10 000 lei, cauzând părții vătămate Grinenco Zinaida daune în proporții considerabile în sumă totală de 10 000 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare, acționând cu intenție directă, din motive de cupiditate, pe parcursul perioadei de timp cuprinsă între lunile martie-septembrie 2015, în mai multe etape, a însușit personal și prin intermediul lui Onilă Victor, de la Pînzari Corina mijloace bănești în sumă totală de 55 000 lei, după care, dorind să dea o aparență de legalitate acțiunilor sale, a restituit prin intermediul băncii comerciale „Victoriabank”, sub pretextul activității prospere a piramidei financiare cu denumirea ”Fondul reciproc ”Mercury”” mijloace bănești în sumă de 35 000 lei, cauzând părții vătămate Pînzari Corina daune în proporții considerabile în sumă totală de 20 000 lei.

În total, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Veaceslav a cauzat un prejudiciu material părților vătămate în sumă totală de 55 000 lei.

Astfel, acțiunile lui Rusu Veaceslav au fost încadrate în baza art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal – *„escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane.”*

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care a achita inculpatul, invocând că:

- prima instanță a stabilit vinovăția lui Rusu Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, doar prin prisma conținutului materialului probatoriu acumulat și prezentat primei instanțe de către acuzare, în lipsă de circumstanțe și de material probatoriu, în lipsa pretențiilor materiale ale părților vătămate, în lipsa stabilirii atât de către acuzare cât și de către instanța judiciară a vinovăției inculpatului, participației ultimului la săvârșirea infracțiunii;

- alte probe materiale și admise de lege în susținerea învinuirii aduse acuzarea de stat nu a mai acumulat și nici nu a prezentat, limitându-se la declarațiile părților vătămate, persoanelor în grad de rudenie de clasa I cu părțile vătămate, precum și înscrisurilor care dovedește doar recepția mijloacelor bănești de către părți vătămate de la inculpat și nu invers;

- susținerea învinuirii lui Rusu Veaceslav este absolut contradictorie atât obiectului juridic cât și subiectului, laturilor constitutive ale infracțiunii imputate,

chiar și contrar principiilor expuse în HP CSJ din 06.06.1992, precum și modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, (MO nr. 309-320/498 din 17.08.2018) pentru modificarea unor acte legislative, art. IV, pct.4), lipsesc semnele infracțiunii imputate, or, nu se constată existența faptei infracțiunii, precum și nici săvârșirea presupusei fapte de către inculpat;

- prin Legea nr.179 din 26.07.2018, (MO nr.309-320/498 din 17.08.2018) pentru modificarea unor acte legislative, art.IV, pct.4), în dispoziția alineatului (1) al art.190 Cod penal, textul „ *înșelăciune sau abuz de încredere* ” s-a substituit cu textul „ *inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile* ”, chiar dacă la data de 11.12.2018, acuzarea a adus la cunoștință apărării și inculpatului o nouă formulare a învinuirii, ea urma a fi susținută de către acuzare prin probe materiale și mijloace subsecvente noii formulări a învinuirii - acuzarea nu a făcut-o și nici nu și-a susținut învinuirea adusă;

- până la data pronunțării sentinței, după cercetarea probelor în prima instanță, acuzarea s-a statuat pe formularea și acceptarea probelor de învinuire în presupusa existență a laturilor infracțiunii prin prisma „ *înșelăciunii și abuzului de încredere* ” dar nu pe o formulare nouă și definitivată expusă prin legea nouă;

- dispozițiile legii noi operate la art. 190 alin. (1) din Codul penal sunt imprevizibile și, prin urmare, permit o interpretare extensivă defavorabilă acuzatului. În descrierea elementelor infracțiunii de escrocherie, legislatorul operează cu noțiuni din dreptul civil, care nu sunt definite;

- aplicarea articolului 190 din Codul penal este condiționată de existența unui act juridic lovit de nulitate, încheiat prin vicierea consimțământului. În aceste condiții, nu este clar dacă judecătorul care examinează o cauză penală de învinuire în baza art. 190 din Codul penal trebuie să aibă în vedere constatările unei instanțe civile cu privire la nulitatea actului juridic sau dacă trebuie să se substituie unei instanțe civile și să constate mai întâi dacă actul juridic este nul;

- legislatorul a generat o suprapunere între răspunderea civilă (i.e. sancțiunea nulității actului juridic) și răspunderea penală, deși aceste tipuri de răspundere trebuie delimitate în mod strict. Dispozițiile menționate și operate prin Legea nr. 179, creează riscuri ca orice neexecutare a obligațiilor cu caracter civil să fie calificată în baza articolului 190 din Codul penal, contrar articolului 1 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, prevederile menționate și operate de către

acuzatorul de stat în formularea nouă adusă de învinuire și nesuținută în instanța de judecată sub aspectul noilor condiții, contravin articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituția RM.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a indicat că, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Rusu Veaceslav în comiterea infracțiunii imputate și combat argumentele declarate de către avocatul inculpatului.

În continuare, instanța de apel a conchis că, declarațiile depuse de către inculpatul Rusu Veaceslav, prin care nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate lui, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Codul de procedură penală.

Instanța de apel a mai menționat că, argumentele invocate de inculpat în apel au fost combătute prin probele examinate în ședință de judecată, astfel, în raport de întreg materialul probator administrat, situația de fapt stabilită este în deplină concordanță cu acesta, încadrarea juridică dată faptelor este legală, iar vinovăția inculpatului pentru infracțiunile reținute, rezultă în mod neîndoielnic din actele dosarului, or, declarațiile părților vătămate, care sub jurământ au oferit informații ample despre modul de derulare a evenimentelor infracționale, acestea sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, care coroborează cu probele scrise și dovedesc cu certitudine că inculpatul a comis faptele incriminate, în baza mijloacelor de probă administrate în cadrul cercetării judecătorești și a urmăririi penale, judicios a fost reconstruită ideologic situația de fapt, stabilindu-se în concret că inculpatul a acționat în mod conjugat sub aspect rezolutoriu prin intenție directă, manifestând superficialitate în raport cu relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor și libertatea manifestării de voință.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din

Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, ca indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 8) Cod de procedură penală, și solicită casarea deciziei și a sentinței cu pronunțarea unei decizii de achitare a inculpatului Rusu Veaceslav, invocând argumente similare cu cele indicate în apelul său (pct. 2 din prezenta decizie), precum și că:

- cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel s-a limitat doar a copia sentința fără a formula independent concluzia de respingere a apelului declarat.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Acesta notează că recurentul își motivează contestația pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai indică că, instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor apelantului și motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate, instanța de apel just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile incriminate.

Totodată procurorul menționează cu referire la afirmațiile recurentului că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii, temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, că faptul nerecunoașterii vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor făptuitorului, este o modalitate de apărare și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor contestate.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8) Cod de procedură penală, și anume că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că se confirmă incidența temeiul de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită să se aieve în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Colegiul penal lărgit, analizând partea descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d. 124-125, vol. II) atestă că instanța de apel contrar cerințelor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului (f.d. 74-76, vol. II) descrise și în pct. 2 a prezentei decizii, și nu a examinat astfel chestiunile esențiale supuse atenției sale, cum ar fi:

„-prin Legea nr.179 din 26.07.2018, (MO nr.309-320/498 din 17.08.2018) pentru modificarea unor acte legislative, art.IV, pct.4), în dispoziția alineatului (1) al art.190 Cod penal, textul „ înșelăciune sau abuz de încredere ” s-a substituit cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile ”, chiar dacă la data de 11.12.2018, acuzarea a adus la cunoștință apărării și inculpatului o nouă formulare a învinuirii, ea urma a fi susținută de către acuzare prin probe materiale și mijloace subsecvente noii formulări a învinuirii - acuzarea nu a făcut-o și nici nu și- a susținut învinuirea adusă

- până la data pronunțării sentinței, după cercetarea probelor în prima instanță, acuzarea s-a statuat pe formularea și acceptarea probelor de învinuire în presupusa existență a laturilor infracțiunii prin prisma „înșelăciunii și abuzului de încredere” dar nu pe o formulare nouă și definitivată expusă prin legea nouă;

- dispozițiile legii noi operate la art. 190 alin. (1) din Codul penal sunt imprevizibile și, prin urmare, permit o interpretare extensivă defavorabilă acuzatului. În descrierea elementelor infracțiunii de escrocherie, legislatorul operează cu noțiuni din dreptul civil, care nu sunt definite;

- aplicarea articolului 190 din Codul penal este condiționată de existența unui act juridic lovit de nulitate, încheiat prin vicierea consimțământului. În aceste condiții, nu este clar dacă judecătorul care examinează o cauză penală de învinuire în baza art. 190 din Codul penal trebuie să aibă în vedere constatările unei instanțe

civile cu privire la nulitatea actului juridic sau dacă trebuie să se substituie unei instanțe civile și să constate mai întâi dacă actul juridic este nul;

- legislatorul a generat o suprapunere între răspunderea civilă (i.e. sancțiunea nulității actului juridic) și răspunderea penală, deși aceste tipuri de răspundere trebuie delimitate în mod strict. Dispozițiile menționate și operate prin Legea nr. 179, creează riscuri ca orice neexecutare a obligațiilor cu caracter civil să fie calificată în baza articolului 190 din Codul penal, contrar articolului 1 din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, prevederile menționate și operate de către acuzatorul de stat în formularea nouă adusă de învinuire și nesusținută în instanța de judecată sub aspectul noilor condiții, contravin articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituția RM.”.

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelul declarat de avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, instanța de apel s-a pronunțat superficial fără o argumentare cuvenită, printr-o formulare generală și evazivă (f.d. 125, vol. II), și astfel nu a întreprins toate măsurile de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

În același context, Colegiul penal atestă că deși în sentință, prima instanță descrie fapta constatată și încadrează acțiunile inculpatului Rusu Veaceslav în temeiul noilor prevederi a art. 190 Cod penal, introduse prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018, (f.d.55-57, 63, vol. II), însă nu ține cont de prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, ce stipulează că " *Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală*". Astfel, nu s-a efectuat o descriere a faptei în corespundere cu dispoziția textului modificat (*componenței concretizate a infracțiunii prevăzute de norma penală*), adică a dispoziției art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal în red. Legii nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia adoptată, nu a luat în considerare aceste motive esențiale, și a omis să se expună asupra lor, contrar prevederilor art. 414 Cod de procedură penală.

În acest sens, se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de

o instanță inferioară fie prin alt mod, **să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.**

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de menținere a sentinței de condamnare a inculpatului Rusu Veaceslav în baza de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale descrise supra, și a lăsat fără o argumentare convenită motivele invocate în apelul declarat, prin ce a fost afectată soluția adoptată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și astfel recursul declarat de avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Rusu Veaceslav urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

7. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Rusu Veaceslav XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **31 iulie 2020.**

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion